

- Jeg har stået på

Tekst: Benedikte Ballund

Foto: Carsten Lauridsen

Per Arnoldi er ofte gået sine egne veje - og gået sin vej. Nu udgiver han en erindringsbog med den passende titel »Solo«.

Det er en næsten overdreven idyl, der møder én i Raadvad på en solskinsdag. På den ene siden af vejen er en dam med svaneunger, der er blevet store, men endnu ikke hvide. På den anden side knivfabrikkens fine gamle bygninger. Det er her nord for København, Per Arnoldi har værksted, og han tager imod inde i gården, hvor et par lærere også forsøger at holde styr på de elever, som er på besøg på den naturskole, som er nabo. Det går ikke så godt, vurderer Arnoldi og lufter en tanke om, at han skal gå derover. I sin egen korte karriere som lærer havde han ingen problemer med at holde styr på børnene.

Elever og lærere forsvinder imidlertid og efterlader os alene ved et havebord. Mellem os ligger hans nye bog, sirligt anbragt på en hvid plasticpose, så den ikke bliver smudset til. »Solo« hedder den. Titlen dukkede op tidligt i processen, og den endte med at vinde. Ikke kun fordi den er grafisk flot på forsiden af bogen, men også fordi den passer godt til det, der står på siderne. »Umage erindringsglimt« lyder undertitlen. Det er ikke en traditionel selvbiografi, men en »række sammenflikkede og strittende anekdoter«.

- Det er ikke noget med, at »This was your life« (det var dit liv; red.), og nu kan du godt kradse af. Der er 500 andre historier, der lige så kunne være med, pointerer han.

Man kan ikke simulere

Han taler bedre, end han skriver, og han skriver bedre, end han maler, siger han.

- Det passer mig godt at lave sproglige sløjfer. Undervejs dukker der også nogle aforismer op, siger han og vender bogen om.

»Man kan ikke simulere en saltomortale« står der på bagsiden.

- Det er da ret sjovt. Der er bogstavrimet med de to s'er. Det kan vi godt lide. Og det er jo rigtigt. Du kan ikke simulere. Det er det samme med strøgene. Du kan ikke simulere et frit strøg, for hvis du tøver, kan du aflæse det. Du kan ikke lave et hurtigt strøg langsomt. Du kan heller ikke lave et strøg og så strinte lidt på det bagefter, for at det skal se ud, som om der har været vildt gang i den. Du kan se det, for der mangler fart.

- Har du spurgt om noget, eller er jeg bare begyndt at snakke. Det skulle ikke

undre mig, afbryder han sig selv efter nogle minutter.

Og nej, han har ikke fået noget spørgsmål, men det gør ikke så meget, for han hører ikke nødvendigvis så meget efter, hvad han egentlig bliver spurgt om, viser det sig efterhånden.

Anekdoter er han til gengæld fuld af. Hvis en oplevelse eller situation ikke får en anekdotisk form, kan han ikke huske den. Derfor har han stort set ingen erindring om de tre år, han brugte på at blive lærer på Hellerup Seminarium, mens det natjob, han samtidig havde på Politikens fotoredaktion, står helt klart.

Tid at spille

Hvad er det, der gør, at »Solo« er en passende titel til indholdet, vil jeg gerne vide. Hvad er det for nogle tråde eller spor, han ser igennem bogen.

- Der er et mønster, for eksempel det, at jeg altid går min vej, og at jeg som regel bliver smidt ud. Begge dele giver solosituationen, siger han.

- Flugtmekanismen. Trangen til at gøre det alene. Være alene. Tænke tanken alene. Tage de hug, der kommer, og den utryghed, der er ved, at du ikke på nogen måde er i gruppe.

Han er gået fra fester, fra møder, posten som formand for Statens Kunstråd - det gav genlyd - fra censurkomiteer, fra debatter.

- Det er enebarnets privilegium. Krukkeri, siger han.

Og retter så.

- Nej, ikke krukkeri. Det er, fordi tiden er knap. Det er rastløshed. Utålmodighed. Jeg bruger tiden godt, hvis jeg ellers får den til rådighed. Og så vil jeg gerne have noget tid at spille af, siger han og nævner de mange timer, han som ung brugte på det københavnske værtshus Drop Inn.

- Det var at spille tiden godt, for det var sjove mennesker. Men det vil jeg også selv have lov at bestemme. Så det er nok et enebarn, der fik lov at køre sololøbet. Så er der ikke så mange, der hjælper, der er også nogle, der bliver fornærmede, og

Blå bog

- Per Arnoldi er født i 1941 i København, hvor han også voksede op. Uddannet lærer.
- Han debuterede i 1961 på Charlottenborgs forårsudstilling. I 1975 fik han sit folkelige gennembrud med en række plakater for DSB. Siden er det blevet til flere hundrede plakatoptegninger verden over.
- Per Arnoldi tegnede i 2004 scenetæppet og logoet til Operaen i København. Han har også arbejdet tæt sammen med arkitekten Norman Foster på flere projekter, hvor han har stået for farvesætning, blandt andet på den nye Rigsdag i Berlin.
- Han har blandt andet modtaget Toulouse Lautrec-prisen, Eckersberg-medajllen og Modersmål-prisen.
- Privat er han gift med skuespilleren Christiane Rohde. Sammen har de sønnen Jökum Rohde, der er forfatter og dramatiker.
- »Solo« udkommer den 6. september på forlaget Gyldendal.

en talerstol i 70 år

nogle, der bliver skuffede. Især fornærmede.

Usnobbet kvalitet

Per Arnoldi skiller sig ud alene med den mængde af titler, han gennem årene har kunnet føje til sit navn. Maler, plakattegner, designer, tv-vært, scenograf, foredragsholder og grafiker er bare et mindre udvalg. »Rastløshed sat i system« er det udtryk, han bruger til at beskrive sine professionelle kunstneriske aktiviteter. Han har villet have lov til at arbejde med de opgaver, som meldte sig, uanset hvilken kategori, de kunne puttes i. Kommercielle opgaver er ikke noget, han har følt sig hævet over.

- Jeg skulle leve af det. Det er meget enkelt. Jeg er kamikazeøkonom, og det er et meget smertefuldt fag. Men det skal jo også trænes. Som Preben Kaas sagde: »Man skal aldrig sætte sin levedod ned, for så fatter de mistanke«.

Det har været med til at gøre ham langt mere synlig - folkelig - end andre

kunstnere. Nogle vil måske især forbinde ham med plakater, andre vil tænke på ham som vært for den kunstquiz på DR, som faktisk kunne trække en fjerdedel af tv-seerne til i primetime, da programmet stoppede i 1991.

- Jeg kan lide folk, jeg tror godt om dem, og jeg tror, at de forstår, hvad jeg siger. Skulle der være et fremmedord, tror jeg ikke, at de bliver bange, og jeg lægger ikke overliggeren ned for at takkes nogen, siger han om sin egen styrke som kunstformidler.

- Jeg har ikke ambition om at vise et fagligt og fint sprog. Det er forhåbentlig usnobbet, hvorimod respekt for kvalitet ikke er snobberi.

Taler med alle

Den rastløse energi har han formentlig fra sin mor. Hun burde have været udearbejdende i stedet for at slide klavertangenterne ned med støvkluden, konstaterer han. Fra sin far har han evnen til at tiltrække mennesker.

- Jeg kan ikke sidde i en debat, hvis der er en, der siger noget forkert. Så går jeg. Ud! Jeg skulle have været formand for Dansk Vandrelaug, du, siger Per Arnoldi.
Foto: Carsten Lauridsen

- Jeg er aggressiv, jeg er pissehidsig, jeg er afvisende fagligt, jeg er kræsen af helvede til, men i virkeligheden taler jeg med alle mennesker. Især tosserne. Eneboerne. De kommer. Min far havde det også lidt sådan, men han kom i slagsmål. Han blev angrebet af folk, han aldrig havde set før. De rejste sig op fra et andet bord og ville lange ham - den fredeligste og mildeste mand - nogen. Der løber jeg jo.

Synligheden og opmærksomheden har fulgt ham, siden han var barn. »Jeg kan huske dig fra på talerstolen i skolen, da du var otte,« sagde en ansat i Nationalbanken, da de to havde holdt møde, og Per Arnoldi undskyldte, fordi han havde holdt et længere foredrag for ham om det maleri af Sven Havsteen-Mikkelsen, som hang på hans kontor.

- Jeg har kraftedeme stået oppe på den talerstol, siden jeg var otte. Det er snart 70 år. Men hvor kommer den autoritet fra? Som jeg også sagde med børnene her: Jeg har aldrig haft det problem. Men jeg kan ikke lade være at sende signaler ud. Prøve at etablere lidt respekt. De skal ikke være stille, og de skal heller ikke nødvendigvis lytte, selvom det ville klæde dem.

Taler vi om børn nu eller omverdenen?

- Omverdenen. Det må ikke være ligegyldigt, om jeg er i rummet. Så går jeg.

»Egocentrisk i mild grad« karakteriserer han sig selv med et ordentligt grin og fortæller om Buster Larsen, der luftede sin hund, når fodboldkampene i Idrætsparken var slut, og det myldrede ud med mennesker, der alle sammen sagde: »Hej Buster«.

- Jeg har en meget klog og kritisk kone - gudskelov - på

50 år. En gang imellem, hvis jeg ser et eller andet, der foregår, hvor der er en masse mennesker, siger jeg: »Vi skal lige hen og se, hvad det er«. »Rolig Buster«, siger hun så.

Jeg er kamikazeøkonom, og det er et meget smertefuldt fag. Men det skal jo også trænes. Som Preben Kaas sagde: »Man skal aldrig sætte sin levedod ned, for så fatter de mistanke.

